

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6CoP/57/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5915200766
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5915200766.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej a sudcov JUDr. Yvetty Dzugasovej a Mgr. Anny Mihálikovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: U. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, dieťa rodičov: matky G. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. X, XXX XX E., zastúpenej JUDr. Zuzanou Baloghovou, advokátkou, so sídlom U. X, XXX XX E. a otca E. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. F. XXXX/X, XXX XX E., zastúpeného Mgr. Monikou Dubskou, advokátkou, so sídlom X. XX, XXX XX E., o návrhu matky na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č.k. 5P/11/2015-1356 zo dňa 26.07.2018, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Ružomberok č.k. 5P/11/2015-1364 zo dňa 13.08.2018, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Ružomberok č.k. 5P/11/2015-1356 zo dňa 26. 07. 2018 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Ružomberok č.k. 5P/11/2015-1364 zo dňa 13. 08. 2018 p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil otcovi maloletého dieťaťa prispievať na výživu maloletého U. I., nar. XX.XX.XXXX, výživné vo výške 170,00 Eur mesačne, a to počnúc od 13.02.2015 do 31.12.2016 a od 01.01.2017 vo výške 150,00 Eur mesačne vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa (výrok I.). Zameškané výživné za obdobie od 13.02.2015 do vyhlásenia rozsudku vo výške 1.078,19 Eur súd uložil otcovi maloletého dieťaťa uhradiť k rukám matky dieťaťa do 30 dní od právoplatnosti výroku tohto rozsudku (výrok II.) a vo zvyšnej časti súd návrhy matky zamietol (výrok III.). Styk otca s maloletým dieťaťom súd neupravil (výrok IV.). Zároveň súd uložil rodičom maloletého dieťaťa ako aj maloletému dieťaťu povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v špecializovanom zariadení súkromné centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie NOSKO HEALTH PREVENTION, so sídlom Námestie A. Hlinku 54, 034 01 Ružomberok na obdobie 6 mesiacov (výrok V.). O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu (výrok VI.). Súčasne súd uložil každému z rodičov maloletého dieťaťa povinnosť zaplatiť na účet Okresného súdu Ružomberok trovy štátu vo výške 537,88 Eur do 30 dní od právoplatnosti výroku tohto rozsudku (výrok VII.).

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že na základe návrhu matky maloletého dieťaťa Okresný súd Ružomberok rozsudkom č. k. 5P/11/2015 - 205 zo dňa 31.03.2015 zveril maloletého U. I., nar. XX.XX.XXXX do jej osobnej starostlivosti s tým, že obaja rodičia budú maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok a otcovi dieťaťa uložil povinnosť prispievať na jeho výživu výživným vo výške 110,00 Eur mesačne, počnúc od 13.02.2015. Zameškané výživné za obdobie od 13.02.2015 do vyhlásenia rozsudku vo výške 168,95 Eur uložil otcovi zaplatiť k rukám matky dieťaťa do 15 dní od

právoplatnosti výroku rozsudku a v ostatnej časti súd návrh matky zamietol. Zároveň súd upravil styk otca s maloletým U., a to každú stredu od v čase od 14.00 hod. do 16.00 hod. za prítomnosti matky maloletého dieťaťa s tým, že v prípade neuskutočnenia stretnutia otca s maloletým dieťaťom je matka povinná poskytnúť otcovi náhradný termín v rovnakom rozsahu.

3. Na základe odvolania matky dieťaťa proti vyššie uvedenému rozsudku Krajský súd v Žiline uznesením č.k. 6CoP/31/2015-250 zo dňa 30.06.2015 rozsudok Okresného súdu Ružomberok vo výrokoch o určení výživného otca na maloleté dieťa, určení výšky nedoplatku otca na výživnom, vo výroku, ktorým súd vo zvyšnej časti návrh zamietol a vo výroku o úprave styku otca s maloletým dieťaťom, ako aj vo výroku o trovách konania zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie s tým, že vo zvyšnej časti, t. j. v prvej vete výroku zostal rozsudok Okresného súdu Ružomberok č. k. 5P/11/2015-205 zo dňa 31.03.2015 nedotknutý.

4. Následne Okresný súd Ružomberok rozsudkom č.k. 5P/11/2015-515 zo dňa 27.10.2015 v spojení s uznesením Okresného súdu Ružomberok č.k. 5P/11/2015-528 zo dňa 27.10.2015 uložil otcovi dieťaťa povinnosť prispievať na výživu maloletého U. i. výživné vo výške 140,00 Eur mesačne počnúc od 13.02.2015. Zameškané výživné za obdobie od 13.02.2015 do vyhlásenia rozsudku vo výške 256,05 Eur uložil otcovi zaplatiť k rukám matky dieťaťa do 3 dní od právoplatnosti výroku rozsudku a v ostatnej časti súd návrh matky zamietol. Zároveň súd upravil styk otca s mal. U. každý utorok v čase od 14.00 hod. do 16.00 hod., a každú sobotu v čase od 14.00 hod. do 16.00 hod. s tým, že prvé štyri stretnutia sa uskutočnia v mieste bydliska maloletého dieťaťa a za prítomnosti matky maloletého dieťaťa, a nasledujúce stretnutia v neprítomnosti matky maloletého dieťaťa a mimo bydliska maloletého dieťaťa.

5. Na základe odvolania matky maloletého dieťaťa voči vyššie uvedenému rozsudku Krajský súd v Žiline uznesením sp.zn. 6CoP/73/2015, 6CoP/74/2015 zo dňa 29.02.2016 rozsudok Okresného súdu Ružomberok č.k. 5P/11/2015-515 zo dňa 27.10.2015 v spojení s uznesením Okresného súdu Ružomberok č.k. 5P/11/2015-528 zo dňa 27.10.2015 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

6. Z odôvodnenia zrušujúceho uznesenia Krajského súdu v Žiline vyplýva, že prvostupňový súd pri svojom rozhodovaní o výživnom nedôsledne aplikoval ustanovenie § 63 ods. 2 Zákona o rodine, poukazujúc pritom na povinnosť súdu preskúmať všetky daňové výdavky povinného a po ich prehodnotení vyvodíť predpokladaný príjem, aký by bol povinný dosiahol, ak by iné než nevyhnutné výdavky nerealizoval. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva, žeby okresný súd uvedeným spôsobom skúmal príjem otca, aktuálne príjmy otca musia byť pritom zistené tak, aby odrážali stav v čase rozhodovania súdu. Odvolací súd teda uložil prvostupňovému súdu ustáliť výšku priemerného mesačného zárobku otca dieťaťa, ako aj výšku odôvodnených potrieb mal. dieťaťa. Zároveň odvolací súd poukázal na potrebu úpravy styku otca s maloletým U. s ohľadom na denný režim maloletého dieťaťa ako aj skutočnosť, že dieťaťa aktuálne svojho otca nepozná.

7. Predbežným opatrením nariadeným uznesením Okresného súdu Ružomberok č.k. 5P/11/2015-574 zo dňa 01.04.2016 konajúci súd umožnil otcovi dieťaťa stretávať sa s maloletým U. každú sobotu v mesiaci v čase od 10.00 hod. do 12.00 hod. a v mieste bydliska maloletého dieťaťa s tým, že predbežné opatrenie zanikne dňom právoplatnosti konania vedeného na Okresnom súde v Ružomberku pod sp. zn. 5P/11/2015. Na základe odvolania otca maloletého dieťaťa proti vyššie citovanému uzneseniu Krajský súd v Žiline uznesením č.k. 5CoP/41/2016-628 zo dňa 09.08.2016 zmenil uznesenie v odvolaní napadnutej časti tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. synom U. každú sobotu v mesiaci v čase od 14.00 hod. do 16.00 hod za prítomnosti matky dieťaťa a v mieste bydliska matky dieťaťa.

8. Otec maloletého dieťaťa sa podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 04.10.2016 domáhal výkonu vyššie uvedeného rozhodnutia, uznesením Okresného súdu Ružomberok č.k. 9Em/3/2016-90 zo dňa 26.02.2018 bolo konanie o výkon rozhodnutia zastavené.

9. Následne konajúci súd doplnil dokazovanie vo veci a vyzval rodičov maloletého dieťaťa na preukázanie výšky mesačných príjmov a výdavkov, ako aj na preukázanie mesačných výdavkov mal. dieťaťa (č.l. 581-582 spisu), pričom matka dieťaťa podaním zo dňa 31.05.2016 (č.l. 603-604 spisu) aktualizovala priemerné mesačné náklady mal. U., ktoré vyčíslila na sumu 452,15 Eur a ďalej predložila potvrdenia po poberaní rodičovského príspevku za rok 2015 vo výške 203,20 Eur (č.l. 606 spisu), za rok 2016 vo výške 203,20 Eur (č.l. 605 spisu), ako aj potvrdenie o poberaní prídavku na dieťa za rok 2015 a 2016 (č.l. 607-608 spisu). Otec dieťaťa deklaroval nezmenené príjmy v poslednom období, poprel pravdivosť tvrdení matky ohľadom kúpy štyroch áut v priebehu súdneho konania, poukázal na zmluvu o spotrebnom úvere uzavretú medzi I. G. R. a spoločnosťou Tradekon, s.r.o. ktorej je konateľom (č.l. 609-610 spisu), zo dňa 14.01.2016, predmetom ktorej bolo financovanie kúpy motorového vozidla Hyundai Tucson rok výroby 2015 za cenu 26.686,00 Eur s DPH, časť kúpnej ceny bola uhradená

dĺžníkom vopred vo výške 5.337,20 Eur a výška spotrebného úveru predstavuje 21.348,80 Eur. Podľa vyjadrení otca dieťaťa (č.l. 618 spisu) pôvodné vozidlo bolo majetkom firmy a toto bolo predané z dôvodu opotrebenia, keďže bolo veľmi staré a pri najazdených 30.000 km za pol roka sa jeho prevádzka predražovala. Bol preto nútený do firmy kúpiť vozidlo, ktoré má zabezpečený aj servis. Ročná splátka zaň predstavuje 5.300,00 Eur.

10. Pre potreby zistenia opodstatnenosti výdavkov uvádzaných otcom v účtovných dokladoch jednotlivých obchodných spoločností a pre potrebu preskúmania účtovníctva spoločnosti, v ktorých je konateľom otec maloletého dieťaťa, okresný súd uznesením č.k. 5P/11/2015-690 zo dňa 13.02.2019 ustanovil na podanie znaleckého posudku Ing. Martinu Knorovú, znalkyňu z odboru ekonómii a manažment, odvetvie účtovníctvo a daňovníctvo s tým, že otec dieťaťa bol súčasne vyzvaný na predloženie dokladov potrebných na posúdenie nevyhnutých a odôvodnených výdavkov v súvislosti s podnikaním, t.j. vykonávaním jeho podnikateľskej činnosti v spoločnostiach Relock, s.r.o. Ružomberok, Tradekon, s.r.o. Ružomberok, SECURITEK, s.r.o. Ružomberok, E. I. - M. R. Štefánika 1684/3, 034 01 Ružomberok, maloobchod s počítačmi, za roky 2013, 2014 a 2015. Otec na žiadosť znalkyne predložil jej ďalšiu dokumentáciu týkajúcu sa jeho podnikateľskej činnosti.

11. Následne matka mal. dieťaťa opätovne zdokladovala priemerné mesačné náklady mal. U. (č.l. 1093-1094 spisu), ktoré vyčíslila na sumu 535,00 Eur s tým, že od otca požaduje úhradu výživného vo výške polovice dokladovaných nákladov, čo predstavuje 267,50 Eur. Otec dieťaťa uviedol, že spoločnosti s ručením obmedzeným Tradekon a SECURITEK boli zrušené z finančných dôvodov, k týmto firmám otec nemá žiadne doklady. Pokiaľ ide o vklady na účet spoločnosti tak ako to vyplýva z predloženého znaleckého posudku ide o vklady na kontokorentný úver, ktorý sa každý rok spláca, bolo potrebné robiť obraty v banke, otec uviedol, že nikdy nedisponoval takou veľkou hotovosťou ako sa uvádza v záveroch znaleckého posudku. Zrušené spoločnosti nepredal, nemal z toho žiaden príjem ale boli odovzdané bezodplatne a zrušené výmazom v obchodnom registri. Ďalej otec uviedol, že predal byt č. XX vo vchode X obytného domu súpisné č. XXXX, zapísaný na LV č. XXXX k. ú. E. za dohodnutú kúpnu cenu 52.500,00 Eur (zmluva o prevode vlastníctva bytu č.l. 1124-1129 spisu), zo dňa 16.11.2016, ktorej vklad bol povolený do katastra nehnuteľnosti pod č. V 2924/2016 dňa 01.12.2016. Na základe zmluvy o úvere na bývanie (č.l. 1176-1182 spisu), zo dňa 14.05.2017 bol otcovi dieťaťa poskytnutý úver na bývanie vo výške 48.000,00 Eur, ktorý sa zaviazal uhrádzať v pravidelných mesačných splátkach po 189,26 Eur. Otec dieťaťa je vlastníkom nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX pre k. ú. E. (č.l. 1241 spisu), ktorý nadobudol na základe kúpnej zmluvy č. V 225/17, vklad povolený dňa 14.02.2017.

12. Z doposiaľ vykonaného dokazovania vyplynulo, že dňa XX.XX.XXXX sa matke dieťaťa narodil syn U., výrokom rozsudku Okresného súdu Ružomberok č.k. 5P/11/2015-205 zo dňa 31.03.2015 bol maloletý U. I. zverený do jej osobnej starostlivosti s tým, že obaja rodičia budú mal. dieťaťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Ďalej bolo preukázané, že matka dieťaťa uzavrela dňa XX.XX.XXXX manželstvo s U. M., dňa XX.XX.XXXX sa jej narodila dcéra maloletá M. M. (č.l. 224 spisu). Matka dieťaťa spolu so svojím manželom Ing. U. M. a obidvomi maloletými deťmi býva v spoločnej domácnosti v nehnuteľnosti vo výlučnom vlastníctve Ing. U. M. v O. U.. V období od 30.05.2014 do 31.01.2015 poberala matka materskú vo výške 439,00 Eur mesačne (č.l. 29 spisu), v mesiaci január 2015 jej vyplatený rodičovský príspevok vo výške 203,20 Eur, rovnako aj v mesiaci február 2015, v období od 16.03.2015 do 30.06.2015 (č.l. 272 spisu) jej bolo vyplatené materské v celkovej výške 1.903,20 Eur. Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok zo dňa 01.06.2015 bol matke s účinnosťou od 01.04.2015 odňatý rodičovský príspevok vo výške 203,20 Eur a jej nárok na materské trvá do 08.11.2015, s tým, že po uvedenom dátume bude poberať rodičovský príspevok a prídavky na dve maloleté deti. Matka za rok 2017 poberala rodičovský príspevok vo výške 203,20 Eur od januára do apríla 2017 a vo výške 213,20 Eur od apríla do augusta 2017, v roku 2018 výška rodičovského príspevku predstavovala 214,70 Eur (č.l. 1201-1202 spisu). Ďalej predložila potvrdenia o poberaní prídavku na maloleté deti za rok 2017 vo výške 47,04 Eur (č.l. 1203 spis) a za rok 2018 vo výške 47,36 Eur (č.l. 1204 spisu). Manžel matky dieťaťa je vlastníkom nehnuteľnosti zapísaných na LV č. XXXX k. ú. E. a č. XXXX k. ú. E. (č.l. 1244-1246 spisu), ako aj rekreačnej chaty LV č. XXXX (č.l. 1245 spisu). Matka dieťaťa spolu so svojím manželom sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXXX k. ú. E. parcelné č.15791/3 trvalé trávne porasty o výmere 7.183 m² na základe kúpnej zmluvy, ktorej vklad bol povolený dňa 07.02.2015 pod č. V2276/2015 (č.l. 1247 spisu).

13. Otec dieťaťa bol konateľom a spoločníkom spoločnosti Tradekon, s.r.o., ktorá vznikla dňa 22.05.2013 (č.l. 152 spisu), a zanikla výmazom z obchodného registra dňa 29.10.2016 (zrušenie spoločnosti bez likvidácie v dôsledku zlúčenia) - (č.l. 762). Podľa účtovnej závierky uvedenej spoločnosti k 31.12.2014 (č.l. 372 - 383 spisu), uvedená spoločnosť vykazovala za účtovné obdobie po zdanení

zisk vo výške 1.689,00 Eur. Ďalej bol otec dieťaťa konateľom a spoločníkom spoločnosti SECURITEK, s.r.o., ktorá vznikla 16.08.2012 (č.l. 155 spisu), zanikla výmazom z obchodného registra dňom 06.06.2017 (č.l. 766). Podľa účtovnej závierky uvedenej spoločnosti k 31.12.2014 (č.l. 338 a nasl. spisu), zisk tejto spoločnosti za účtovné obdobie po zdanení predstavuje 1.716,00 Eur. Súčasťou spisu sú i predložené prílohy týkajúce sa majetku a výdavkov spoločnosti (č.l. 350 - 354), ako aj daňové priznania k dani z príjmov uvedenej právnickej osoby (č.l. 355 a nasl.), podľa ktorého daňového priznania za rok 2014 výsledok hospodárenia pred zdanením predstavuje 2.195,91 Eur. Otec dieťaťa je i konateľom a spoločníkom spoločnosti Relock, s.r.o., ktorá vznikla 01.01.2008 (č.l. 158 spisu), zanikla dňom 17.08.2016 (č.l. 764 spisu), v dôsledku zrušenia spoločnosti bez likvidácie zlúčením. Podľa predloženej účtovnej závierky uvedenej spoločnosti zostavenej k 31.12.2014 (č.l. 307 a nasl. spisu), celkový súčet výnosov spoločnosti predstavuje 39.771,39 Eur a náklady 35.0063,68 Eur. Podľa daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby - otca dieťaťa (č.l. 384 a nasl. spisu) za rok 2014, príjem predstavuje 46.711,66 Eur a výdavky 41.898,57 Eur, základ dane 4.813,09 Eur. Z výpisu z evidencie motorových vozidiel (č.l. 423 a nasl. spisu) mal súd preukázané, že otec maloletého dieťaťa nemá v držbe, ani vo vlastníctve žiadne motorové vozidlo ako fyzická osoba, a ani ako fyzická osoba - podnikateľ. Motorové vozidlá nevlastnila ani spoločnosť SECURITEK, s.r.o., Relock, s.r.o. Motorové vozidlo má v držbe/vlastníctve spoločnosť Tradekon, s.r.o. Jedná sa o osobné motorové vozidlo MERCEDES - BENZ ML 320 CDI (č.l. 422 spisu).

14. Otec dieťaťa býval sám v byte na ulici O. M. E. X. č. X, za ktorý uhrádzal mesačne čiastku 98,90 Eur (č.l. 122 spisu), rozhlas a TV 4,64 Eur mesačne, elektrina záloha 25 Eur mesačne (č.l. 128 spisu), spláca úver, ktorý mu bol poskytnutý P. V. F., R. dňa 24.05.2013 (č.l. 163-164 spisu), úver poskytnutý Y. V. F., a.s. (č.l. 166-179 spisu), a kontokorentný úver (č.l. 180-185 spisu). Predmetný byt na ulici O. M. E. X. otec dieťaťa predal zmluvou o prevode vlastníctva bytu (č.l. 1124 a nasled. spisu) za dohodnutú kúpnu cenu 52.500,00 Eur s tým, že podľa jeho vyjadrení predmetná suma bola použitá na zakúpenie nového, väčšieho, trojizbového bytu na ulici K. F. E., na doplatok kúpnej ceny použil i finančné prostriedky z úveru poskytnutého H. V. R. a zvyšnú časť použil na zakúpenie zariadenia do domácnosti.

15. Dňa 13.01.2017 sa otcovi dieťaťa narodila dcéra G. L.. S jej matkou žije otec v trojizbovom byte na ulici K. F. E., ktorý bol kupovaný z prostriedkov úveru poskytnutého H. V. R., ktorý úver spláca otec dieťaťa vo výške 189,00 Eur mesačne (č.l. 697, rodný list mal. G. L. č.l. 698 spisu). Mesačný predpis platieb spojených s bytom podľa výmeru správcu L. O. SBH je vo výške 195,00 Eur (č.l. 700 spisu), zálohová platba za elektrinu predstavuje 22,36 Eur mesačne (č.l. 699 spisu). Od roku 2017 je otec dieťaťa na materskej dovolenke a poberal materský príspevok vo výške 380,00 Eur mesačne a na mal. G. nar. XX.XX.XXXX uhrádza výživné 140,00 Eur mesačne. Podľa potvrdenia sociálnej poisťovne od roku 2018 doposiaľ poberať rodičovský príspevok 214,00 Eur mesačne.

16. Pokiaľ ide o aktuálny príjem otca dieťaťa, podľa daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby E. I. za rok 2016 (č.l. 1057-1070 spisu), príjmy zo živnosti predstavujú 49.448,30 Eur, výdavky 43.762,31 Eur, základ dane 5.685,99 Eur, čistý základ dane 1.882,66 Eur, zaplatená daň 357,70 Eur.

17. Podľa daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby E. I. za rok 2017 (č.l. 1320-1328 spisu), príjem zo živnosti predstavuje 71.544,46 Eur, výdavky 59.369,90 Eur, základ dane 12.174,56 Eur, čistý základ dane 8.371,23 Eur, vypočítaná daň je 1.590,53 Eur. Daň znížená o daňový bonus predstavuje 1.333,61 Eur.

18. Otec dieťaťa je konateľom spoločnosti PAPER MILL SERVICE, s.r.o., ktorá vznikla dňom 24.09.2016 (č.l. 773-774), táto podľa daňového priznania k dani z príjmov právnickej osoby za rok 2016 (č.l. 1047 a nasl. spisu), vykazovala stratu mínus 11,04 Eur, za rok 2017 súčet výnosov z hospodárskej činnosti a z finančnej činnosti 24.873,22 Eur, súčet nákladov na hospodársku činnosť a finančnú činnosť 22.834,65 Eur, výsledok hospodárenia za účtovné obdobie pred zdanením predstavuje 2.038,57 Eur (č.l. 1329-1334 spisu).

19. V priebehu konania matka aktuálne upravovala výšku mesačných nákladov na vživu maloletého dieťaťa, keď pôvodne žiadala aby sa otec podieľal úhradou vo výške jednej polovice na nákladoch, a to vo výške 226,50 Eur, následne 276,00 Eur, 355,80 Eur a podľa poslednej úpravy 266,00 Eur. Maloletý U. od 04.09.2017 navštevuje materskú škôlku v E., za ktorú mesačne matka uhrádza 15,00 Eur, pokiaľ ide o stravu v škôlke táto sa uhrádza samostatne podľa počtu dní, čo matka vyčíslila na sumu 26,64 Eur, ostatné poplatky v škôlke predstavujú 33,50 Eur ročne, to jest 2,79 Eur mesačne. Ďalej matka vyčíslila dopravu do škôlky na sumu 122,72 Eur, lieky, vitamíny 18,00 Eur mesačne, plienky 10,20 Eur, vlhčené utierky Pampers 7,16 Eur, šampón 5,09 Eur, krém 3,79 Eur, strava 68,40 Eur, obuv 25,83 Eur, oblečenie a doplnky 55,00 Eur, rozpočítané náklady na autosedačku na 4,88 Eur mesačne, rozpočítané náklady na detské ihrisko 19,17 Eur mesačne a trampolínu 6,10 Eur, náklady na výlety, hračky, oslavy 66,00 Eur mesačne, ďalej pracie prostriedky, aviváž, poplatky za komunálny odpad, spotreba elektrickej energie,

vývoz žumpy, brikety na kúrenie a varenie a príprava TÚV na kúpanie, ktoré náklady sú rozpočítané na osobu mal. U. mesačne. Pokiaľ ide o cestovné náklady mal. U. do materskej školy, syna vozí na aute každodenne manžel matky dieťaťa, ktorý pracuje v E.. Matka nemá v súvislosti so zdravotným stavom zvýšené výdavky na maloletého U., okrem výdavkov na zakúpenie ortopedických vložiek a topánok, ktoré sa menia každé 2-3 mesiace.

20. Prvoinštančný súd citoval ust. § 36 ods. 1, § 25 ods. 1, 2, § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej aj Zákon o rodine) a uviedol, že vykonaným dokazovaním bolo preukázané, otec dieťaťa je živnostník podnikajúci pod obchodným menom E. I., IČO: 40930548 (č.l. 768). Zároveň bol konateľom viacerých obchodných spoločností Tradekon, s.r.o. (od 22.05.2013 - 28.10.2016), Relock, s.r.o. (od 01.01.2008 - 16.08.2016), SECURITEK, s.r.o. (od 16.08.2012 - 05.06.2017) a PAPER MILL SERVICE, s.r.o. (od 24.09.2016), je vlastníkom nehnuteľností (bytu č. XX v obytnom dome súp. č. XXXX, k. ú. E.) slúžiacej na bývanie spolu s maloletou dcérou G. L. a jej matkou.

21. Z vykonaného dokazovania nemal súd preukázanú existenciu nadštandardnej životnej úrovne otca, či jeho rodiny. Otec okrem nehnuteľností slúžiacej na bývanie, nevlastní iný majetok väčšej hodnoty, ani úspory. Pokiaľ ide o hospodárenie obchodných spoločností, ktorých bol otec dieťaťa konateľom, výsledok hospodárenia v nich vyplýva z predložených daňových priznaní uvedených spoločností za roky 2013 a 2014. Spoločnosti Relock, s.r.o. a Tradekon, s.r.o. zanikli výmazom z obchodného registra v priebehu súdneho konania v dôsledku zlúčenia so spoločnosťami Košo music production, s.r.o. a Vykúpto.sk, s.r.o. (notárska zápisnica č.l.1156 a 1158 spisu), Spoločnosť SECURITEK, s.r.o. zanikla ex offo výmazom z obchodného registra z dôvodu nemajetnosti. Z uvedených dôvodov účtovné doklady zaniknutých spoločností Relock, s.r.o. a Tradekon, s.r.o. neboli predložené znalkyni v súvislosti s vypracovaním znaleckého posudku, keďže dňom zlúčenia uvedených spoločností, konatelia nástupníckych spoločností prebrali účtovníctvo a všetky listiny zanikajúcich spoločností. Pokiaľ ide o námietku právnej zástupkyne matky dieťaťa, že nástupnícke spoločnosti sa zaviazali v prípade zlúčených spoločností Relock, s.r.o. a Tradekon, s.r.o. vyplatiť vyrovnávací podiel, otec dieťaťa uviedol, že žiaden vyrovnávací podiel mu od nástupníckych spoločností vyplatený nebol, a ani ho nežiadal. Je pravdou, že v notárskej zápisnici č.l. 1157 a 1159 sa uvádza v článku IV. bod 3 text, že nástupnícka spoločnosť po účinnosti zlúčenia zmluvných strán vyplatí v peniazoch spoločníkovi zanikajúcej spoločnosti vyrovnávací podiel určený na základe riadnej individuálnej závierky týkajúcej sa zanikajúcej spoločnosti za účtovné obdobie predchádzajúce účtovnému obdobiu, v ktorom zaniká jeho účasť v zanikajúcej spoločnosti a to v termíne do 30 dní od účinnosti zlúčenia, no uvedený vyrovnávací podiel otcovi dieťaťa podľa jeho tvrdení nebol vyplatený. Skutočnosť, že si tento vyrovnávací podiel otec dieťaťa neuplatňoval podľa názoru súdu nemožno považovať za vzdanie sa zárobku a majetkového prospechu (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine), keďže v konaní nebolo preukázané, či a ak áno, v akej výške vznikol otcovi dieťaťa právo na vyplatenie vyrovnávacieho podielu v zmysle § 150 ods. 1 Obchodného zákonníka. Tento nárok vzniká totiž len v prípade spoločníka ktorého účasť spoločnosti zrušil súd, alebo ktorý bol zo spoločnosti vylúčený. Právo na vyplatenie podielu v zmysle § 61 ods. 2 Obchodného zákonníka vzniká pri zániku účasti spoločníka v spoločnosti za trvania spoločnosti. Obidve označené obchodné spoločnosti však zanikli v dôsledku zlúčenia.

22. Nakoľko rodičia maloletého dieťaťa od jeho narodenia nežijú v spoločnej domácnosti, súd určil počiatok platenia výživného od podania návrhu na súd, t.j. od 13.02.2015 v súlade s ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine, keďže neboli preukázané dôvody hodného osobitého zreteľa, pre ktoré by mal súd priznať výživné spätne od narodenia maloletého U.. S uvedenou otázkou sa už vysporiadal i Krajský súd v Žiline v uznesení sp. zn. 6CoP/31/2015.

23. Pokiaľ ide o príjmy otca dieťaťa za obdobie od 13.02.2015, tieto príjmy predstavuje príjem zo živnosti otca dieťaťa, ktorý podniká ako fyzická osoba podnikajúca pod obchodným menom E. I., predmetom živnosti je maloobchod s počítačmi, periférnymi jednotkami a softwarom špecializovaných predajniach, pričom zisk za rok 2014 predstavoval 4.621,14 Eur. Za rok 2015 zisk zo živnosti predstavoval 9.236,70 Eur ročne. Pokiaľ ide o rok 2016 tak ako je uvedené v bode 19. rozsudku a za rok 2017 tak ako je uvedené v bode 20. rozsudku. Pokiaľ ide o príjmy - zisk jednotlivých spoločností, za rok 2014 spoločnosť RELOCK s.r.o. 3.609,00 Eur ročne, Tradekon s.r.o. 1.689,00 Eur ročne a SECURITEK s.r.o. 1.716,00 Eur ročne, pričom zo záverov znaleckého posudku č. 4/2017 vyplýva, že v roku 2013 nezahrnutím nákladu 29.700,00 Eur za nepredložené faktúru č.13025 by bol hospodársky výsledok vyšší o 29.700,00 Eur, čím by spoločnosť dosiahla hrubý zisk 29.418,21 Eur a v roku 2015 nezahrnutím nákladu 6.080,00 Eur za nepredložené cestovné výdavky, a v sume 5.950,00 Eur za nezdokladované výdavky za site manažment by hospodársky výsledok bol vyšší o 12.030,00 Eur, čím by spoločnosť

dosiahla hrubý zisk 16.061,47 Eur. Z tvrdení otca dieťaťa, ako aj predložených účtovných dokladov vyplýva, že mu zisk zo spoločností nebol vyplatený.

24. Na základe takto zistených pomerov na strane otca dieťaťa súd mu uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého U. od 13.02.2015 do 31.12.2016 po 170,00 Eur mesačne, ktoré výživné zohľadňuje odôvodnené potreby mal. dieťaťa v tom veku (sú to najmä náklady na stravu, ošatenie, hygienu, zdravotné pomôcky), ďalšie potreby mal. dieťaťa ktoré matka dieťaťa vyčísluje vo svojich podaniach ako detské hojdačky, vybudovanie ihriska, trampolína a pod. sú už nad rámec nevyhnutných výdavkov maloletého dieťaťa. Súd toto výživné určil do 31.12.2016, keď otec bol ešte konateľom troch spoločností, ktoré však následne v roku 2016 zanikli. Od 01.01.2017 je otec konateľom len spoločnosti PAPER MILL SERVICE, s.r.o. (od 24.09.2016). Navyše otcovi pribudla vyživovacia povinnosť voči maloletej G. nar. XX.XX.XXXX, ktoré skutočnosti súd zohľadnil a od 01.01.2017 v súlade s ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine upravil výšku výživného otca na maloletého U. na sumu 150,00 Eur mesačne.

25. Súd pritom nezohľadnil všetky náklady na výživu maloletého U. vyčíslené v priebehu konania matkou dieťaťa ako jeho nevyhnutné a základné, odôvodnené výdavky. V aktuálnom veku maloletého U. sú opodstatnené výdavky na jeho výživu na stravu, oblečenie, hygienu, poplatky a stravu v škôlke. Pokiaľ ide o výdavky na spotrebu elektrickej energie, rozpočítané poplatky na vývoz žumpy, brikety na kúrenie, náklady na prípravu TUV na kúpanie tieto sa v každej domácnosti sa vynakladajú, no spotrebujú ich všetci členovia domácnosti. Vzhľadom na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa je výživné vo výške 150,00 Eur mesačne postačujúce. Zároveň súd neuznal výdavky na dopravu maloletého do škôlky, vyčíslené v podaní matky, nakoľko z jej vyjadrení je zrejmé, že jej manžel dochádza do E. pravidelne v súvislosti s výkonom zamestnania. Sú to teda jeho vlastné výdavky na dopravu, ktoré preto nie je možné premietnuť do výdavkov na výživu maloletého dieťaťa, ktoré by ovplyvňovali výšku výživného.

26. Vzhľadom na počiatok platenia výživného potom vzniklo otcovi dieťaťa zameškané výživné a to od 13.02.2015 do vyhlásenia rozsudku s tým, že pomerná časť zameškaného výživného za 16 dní mesiaca február 2015 predstavuje 97,14 Eur, pričom otec podľa vyjadrení v priebehu konania uhradil 58,95 Eur, teda za február 2015 ostáva zameškané výživné 38,19 Eur, za mesiace marec až december 2015 zameškané výživné 300,00 Eur (10 x 30,00 Eur), keďže preukázateľne otec od marca 2015 uhradza až doposiaľ na výživu mal. U. výživné vo výške 140,00 Eur mesačne, ktorá skutočnosť medzi účastníkmi konania nie je sporná, ďalej zameškané výživné za rok 2016 (12 x 30,00 Eur = 360,00 Eur), zameškané výživné za rok 2017 (12 x 20,00 Eur = 240,00 Eur), a zameškané výživné za mesiace január až júl 2017 vo výške 140,00 Eur (7 x 20,00 Eur), teda celková výška zameškaného výživného predstavuje 1.078,19 Eur.

27. V ostatnej časti pokiaľ matka žiadala vyššie výživné, nad rámec priznaného výživného súd jej návrh ako nedôvodný zamietol, súd má za to, že z preukázaných príjmov otca dieťaťa nie je v jeho možnostiach uhrádzať matkou požadované výživné, rovnako súd má za to, majetkové pomery otca dieťaťa neumožňujú aby za odôvodnené potreby dieťaťa sa považovala aj tvorby úspor v zmysle § 63 ods. 3 zákona o rodine.

28. Pokiaľ právna zástupkyňa matky dieťaťa poukazovala na ust. § 63 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré podľa jej názoru mal súd pri svojom rozhodovaní v prejednávanej veci aplikovať, súd bol odlišného názoru práve z dôvodu, že otec súdu i znalkyni predložil potrebné doklady pre preskúmanie majetkových pomerov. Iba v prípade, že povinný rodič nepreukáže svoje príjmy, majetkové pomery, nespokupracuje, nastupuje nevyvrátiteľná právna domnienka o výške jeho priemerného mesačného príjmu podľa § 63 ods. 1 zákona o rodine, čo však nie je súdny prípad.

29. Z vyššie uvedených dôvodov súd návrh matky na určenie výživného nad rámec priznaného výživného ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol, poukazujúc aj na to, že matkou uvádzané odôvodnené výdavky maloletého U. nie sú opodstatnené a inú výšku výživného neopodstatňujú ani osobné, zárobkové a majetkové pomery otca.

30. Pokiaľ ide o úpravu styku otca s maloletým dieťaťom, súd tento vzhľadom na postoj oboch rodičov neupravoval. Dodal však, že úprava styku otca s mal. U. bola realizovaná predbežným opatrením, nariadeným uznesením Okresného súdu Ružomberok č.k. 5P/11/2015-574 zo dňa 01.04.2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 5CoP/41/2016-628 zo dňa 09.08.2016, v zmysle ktorého bol otec oprávnený stretávať sa s mal. synom každú sobotu v mesiaci v čase od 14.00 hod. do 16.00 hod.. Otec dieťaťa sám v konaní vedenom na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 9Em/3/2016 domáhal výkonu predmetného rozhodnutia. Stretnutia otca so synom sa v zmysle uvedenej úpravy nerealizovali. Samotný otec potvrdil, že sa nedostavoval v

stanovených termínoch za účelom stretnutia s dieťaťom, s poukazom na problémovú komunikáciu s matkou, čo bolo aj dôvodom, že on sám upustil od pravidelného stretávania s maloletým U., čo vyplýva i z uznesenia tunajšieho súdu 9Em/3/2016 (č.l. 1205-1207), ktorým bolo konanie o výkon rozhodnutia zastavené.

31. Na základe podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok zo dňa 27.06.2018 Okresný súd Ružomberok uznesením č.k. 5P//11/2015-1309 zo dňa 04.07.2018 začal konanie podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine, o uloženie výchovného opatrenia maloletému dieťaťu a jeho rodičom podrobiť sa odbornému poradenstvu v špecializovanom zariadení, Súkromné centrum poradenstva a prevencie NOSKO HEALTH PREVENTION, Námestie A. Hlinku 54, 034 01 Ružomberok, keď z obsahu podnetu ako aj z vlastných poznatkov zistených v priebehu konania o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností možno konštatovať, že medzi rodičmi mal. pretrvávajú komunikačné problémy, nie sú schopní vzájomne sa dohodnúť ohľadom výkonu rodičovských práv a povinností k mal. Martinovi. Rodičom dieťaťa bolo navrhnuté ako súčasť opatrení na odstránenie týchto problémov alebo konfliktov sprostredkovanie mediácie ako odbornej metódy na uľahčenie riešenia konfliktných situácií, matka dieťaťa s uvedeným návrhom spočiatku vyjadrila súhlas, ktorý však neskôr odvolala s tým, že nesprávne pochopila uvedený návrh a myslela si, že realizácia opatrenia bude prebiehať v jej domácnosti za prítomnosti psychologičky, následne takúto pomoc odmietla. Súd mal za to, že aktuálne rodičia nie sú schopní zvládnuť komunikáciu v súvislosti s výchovou a starostlivosťou o mal. dieťa bez pomoci odborníkov, preto súd s poukazom na ustanovenie § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine uložil rodičom, ako aj maloletému dieťaťu výchovné opatrenie spočívajúce v povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu v špecializovanom zariadení po dobu 6 mesiacov, nakoľko je to potrebné v záujme mal. dieťaťa, aby došlo k usporiadaniu vzťahov medzi jeho rodičmi, k nadviazaniu a prehĺbeniu vzťahu medzi otcom a mal. dieťaťom, k čomu je potrebná participácia odborníka.

32. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

33. Vzhľadom k tomu, že v prebiehajúcom konaní vznikli trovy štátu titulom zaplatenej odmeny za vypracovanie znaleckého posudku znalkyni Ing. Martine Knorovej vo výške 1.075,76 eur, ktorá odmena bola priznaná rozhodnutím Okresného súdu Ružomberok č.k. 5P/11/2015-1282 zo dňa 30.05.2018 a vyplatená z rozpočtových prostriedkov súdu dňa 26.06.2018. Konajúci súd uložil obidvom rodičom maloletého dieťaťa podieľať sa na úhrade trov štátu, každému v jednej polovici vzhľadom k tomu, že medzi rodičmi dieťaťa nedošlo k dohode ohľadne výšky výživného, vzhľadom na návrhy zo strany matky dieťaťa a vzhľadom na objektivizáciu príjmov a výdavkov otca dieťaťa bolo potrebné pristúpiť k vypracovaniu znaleckého posudku.

34. Dňa 13.08.2018 okresný súd vydal opravné uznesenie, ktorým opravil výrok I. rozsudku Okresného súdu Ružomberok č.k. 5P/11/2015-1356 zo dňa 26.07.2018 tak, že tento správne znie: Otec maloletého dieťaťa je povinný prispievať na výživu maloletého U. I., nar. XX.XX.XXXX, výživné vo výške 170,00 Eur mesačne, a to počnúc od 13.02.2015 do 31.12.2016 a od 01.01.2017 vo výške 150,00 Eur mesačne vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa. Pri vyhlásení rozsudku na pojednávaní došlo totiž k uvedeniu nesprávneho dátumu 31.01.2016, do ktorého dátumu bolo uložené otcovi platiť výživné vo výške 170,00 Eur mesačne, a to počnúc od 13.02.2015 do 31.01.2016, keď správne mal byť uvedený dátum do 31.12.2016. Táto zrejme nesprávnosť vyplýva i z toho, že pri vyčíslení zameškaného výživného súd vychádzal z obdobia od 13.02.2015 do 31.12.2016 a od 01.01.2017 do vyhlásenia rozsudku. Vzhľadom k uvedenému bol daný odôvodnený postup okresného súdu podľa ust. § 224 CSP, ktorý vydal vo veci opravné uznesenie.

35. Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie matka, a to proti jeho výrokom I., II., III., V., VI. a VII., ktorá sa domáhala, aby ho odvolací súd zmenil tak, že otcovi maloletého dieťaťa uloží prispievať na výživu maloletého U. sumou 319,20 Eur mesačne, vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého počnúc od 13.02.2015, s tým, že zameškané výživné od 13.02.2015 do vyhlásenia rozsudku je otec maloletého dieťaťa povinný uhradiť do rúk matky do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Žiadala tiež zrušiť výchovné opatrenie uložené rodičom i maloletému dieťaťu vo výroku V. Zároveň sa domáhala aj zmeny rozsudku okresného súdu vo výroku VII. tak, že matka nebude povinná zaplatiť trovy štátu.

36. Súčasne odvolateľka namietala, že pokiaľ súd prvej inštancie uznesením č.k. 5P/11/2015-1356 zo dňa 13.08.2018 opravil nesprávnosť výroku I. rozsudku opravným uznesením, takýto jeho postup nebol prípustný. Matka proti tomuto uzneseniu nepodala opravný prostriedok, keďže ho nemožno napadnúť odvolaním/sťažnosťou. Podľa jej názoru sa však v prípade vydania tohto uznesenia sa jedná o vadu konania, ktorá má spolu s ostatnými vadami za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Nie je totiž

možné, aby súd opravným uznesením menil dátumy súvisiace s výškou vyživovacej povinnosti, a to viac, že s týmto výrokom súvisia aj ďalšie výroky citovaného rozsudku (napr. výrok upravujúci zameškané výživné).

37. Odvolateľka ďalej namietala, že súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci potrebný pre rozhodnutie, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a tiež, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

38. Pokiaľ ide o výroky I. až III., t.j. súdom určenú výšku vyživovacej povinnosti otca, matka namietala, že napriek rozsiahlemu dokazovaniu nebol okresný súd schopný zistiť a ustáliť príjem otca, z ktorého pri svojom rozhodovaní vychádzal. Výdavky oprávnené v zmysle daňových predpisov nie sú výdavkami opodstatnenými v zmysle Zákona o rodine. Postup súdu, ktorý vo veci ustanovil znalca na podanie znaleckého posudku, ktorým bolo preskúmané účtovníctvo vo firmách otca, preto nemožno hodnotiť ako účelný a smerujúci k riadnemu zisteniu skutkového stavu. Znalec z odboru ekonómia a manažment, odvetvie účtovníctvo, môže preskúmať daňové doklady len z toho hľadiska. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku však nevyplýva, že by súd prvej inštancie vyhodnocoval jednotlivé výdavky otca vynaložené v jeho podnikaní z hľadiska ich opodstatnenosti a nevyhnutnosti. Zároveň okresný súd nijako nevyhodnotil skutočnosť, že otec bol jediným spoločníkom spoločností Tradekon, s.r.o. a Relock, s.r.o., ktoré v priebehu súdneho konania zlúčil s inými spoločnosťami a následne si založil ďalšiu spoločnosť s ručením obmedzeným, s takmer identickým predmetom činnosti. Súd tak nemohol skúmať účtovníctvo týchto spoločností a opodstatnenosť a nevyhnutnosť jednotlivých výdavkov, a to z dôvodu, že účtovníctvo týchto spoločností nemal k dispozícii práve z dôvodov na strane otca, čo podľa názoru odvolateľky zakladá dôvody aplikáciu ust. § 63 ods. 1 a 2 Zákona o rodine. Všetky tri zaniknuté spoločnosti s ručením obmedzeným (Tradekon, Relock a Securitek) mali totiž v roku 2015 tržby spolu s ostatnými výnosmi dohromady vo výške 132.541,00 Eur. Keď sa o ne začal zaujímať súd, otec tieto spoločnosti zrušil a založil si novú spoločnosť Paper Mill Service, s.r.o., ktorá mala v roku 2016 celkové príjmy vo výške 14.203,00 Eur. Napokon súd v odôvodnení svojho rozhodnutia ani nevedel, aký príjem otca (zo živnosti aj zo spoločností s ručením obmedzeným) za obdobie jednotlivých rokov 2013 až 2018 považoval za rozhodujúci pre určenie výšky výživného na maloletého U. (či už vo vzťahu k sume 170,00 Eur, ako aj vo vzťahu k sume 150,00 Eur). V rozhodnutí konajúci súd len uviedol jednotlivé zistenia znalkyne Ing. Kontrovej, no nevyhodnotil už výdavky, ktoré boli v účtovníctve založené a ku ktorým sa tam nenachádzajú faktúry. (Napríklad neznáma faktúra za internet č. 13025 na výdavky 29.700,00 Eur, nákladom spoločnosti Securitek, s.r.o.). Zároveň súd nevyhodnotil ani fakt, že účtovníctvo spoločností Relock, s.r.o. a Tradekon, s.r.o. nemal k dispozícii. Súd mal tiež skúmať, či sa otec nevzdal príjmu, keď nepožadoval za prevod spoločnosti Relock, s.r.o. a Tradekon, s.r.o. žiadnu sumu, hoci v notárskych zápisniciach je uvedené inak. Tieto spoločnosti neboli stratové, mali istý obrat a vlastnili predtým aj majetok (napr. OMV Hyundai Tucson zakúpené na leasing v roku 2016 spoločnosťou Tradekon, s.r.o.). Otec maloletého v rozmedzí rokov 2013 až 2014 vložil do živnosti spolu sumu 290.916,19 Eur, čo vyplýva z účtovníctva bankových výpisov z podnikateľského účtu, ako aj znaleckého posudku. Na vyvrátenie týchto dôkazov však súdu postačilo tvrdenie otca, že on sám takouto hotovosťou nedisponoval, a ani neprijal pôžičky v takejto výške. Okresný súd tiež neskúmal ako povinný rodič naložil s jednotlivými osobnými motorovými vozidlami, ktoré vlastnili obchodné spoločnosti otca, v ktorých bol jediným spoločníkom a konateľom. V priebehu konania bolo preukázané vlastníctvo/držba viacerých takpovediac nadštandardných vozidiel. Súdu však postačilo len vyjadrenie otca, že otec vozidlá predával, lebo boli staré nevyhovujúce, avšak bez akejkoľvek objektivizácie a zistenia skutočného stavu veci. Z rozsudku vyplýva, že otec dieťaťa za pol roka najazdil na aute 30 000 km, no už nezisťoval, kam otec jazdil a či tieto jazdy boli pre podnikanie nevyhnutné, (najmä, keď suma na pohonné látky by napríklad pokryla celé matkou požadované výživné za rovnaké obdobie). Matka v konaní navrhovala vykonať súdu dôkazy na riadne zistenie skutočného stavu veci pokiaľ ide o príjem a majetkové pomery otca. Súd sa však s týmito jej návrhmi dôsledne nezaoberal. Súd napríklad neskúmal výdavky spoločnosti Paper Mill Service, s.r.o.. Stačili mu daňové priznania tejto spoločnosti za roky 2016 a 2017. To isté sa jedná aj pokiaľ ide o živnosť povinného rodiča za rok 2017. Treba podotknúť, že zisk podľa účtovníctva nie je v tomto prípade príjmom totožným v zmysle Zákona o rodine. Navyiac, súd neskúmal a nevyhodnotil ani opodstatnenosť a nevyhnutnosť výdavkov tvrdených otcom o vynaložení sumy 10.095,97 Eur na rekonštrukciu bytu a nákup zariadenia. Okresný súd dospel k záveru, že u otca nebola preukázaná nadštandardná životná úroveň a to napriek tomu, že podľa aktuálnej ponuky realitných kancelárií trojizbový byt v E. s výmerou cca 90 m² stojí 49.000,00 až 53.000,00 Eur. Matka preto nesúhlasí so záverom okresného súdu, že kúpa luxusného trojizbového bytu o rozlohe 89 m², ktorý spolu s prerábkou a zariadením stál 80.595,00 Eur je štandardným bývaním. Navyše partnerka

otca vlastní na tej istej ulici druhý byt. Ani záver súdu, že otec nemá úspory, nie je podložený vykonaným dokazovaním. Súd v rozsudku uviedol výdavky otca dieťaťa v súvislosti s bývaním; opomenul však uviesť skutočnosť, že otec býva v jednej domácnosti s priateľkou, ich spoločnou dcérou, ale aj dieťaťom priateľky z iného vzťahu. Na výdavkoch za bývanie, ktoré otec uviedol, sa preto má podieľať aj priateľka otca. To platí o to viac, že družka otca je vlastníčkou iného bytu v bezprostrednej blízkosti, ktorý podľa vyjadrenia otca nevyužíva. Matka ďalej vyčítala okresnému súdu, že rozporoval ňou vyčíslené výdavky na výživu maloletého U. (na spotrebu elektrickej energie, vývoz žumpy, brikety na kúrenie, náklady na TUV na kúpanie), ktoré boli rozpočítané na členov jej domácnosti, otcovi maloletého dieťaťa však zohľadnil tieto výdavky v plnej výške. Matka zotrvala na svojom tvrdení, že pokiaľ ide o výdavky na výživu maloletého dieťaťa, tieto riadne vyšpecifikovala a všetky tieto výdavky sú opodstatnené. Nezhľadniením ňou prezentovaných výdavkov na bývanie, či dopravu do materskej školy súd nerešpektoval ani faktický stav, ani záujem maloletého dieťaťa. Matka pritom na pojednávaní uviedla, že jej manžel by do práce nedochádzal autom, ak by cestoval sám. Vozidlom chodí vtedy, keď ide s maloletým a tieto výdavky si uplatnila, pokiaľ ide o dieťa, v jednej polovici. Pokiaľ by manžel matky cestoval MHD, boli by tieto výdavky nižšie. Napokon súd vo svojom rozhodnutí nešpecifikoval ani sumu, ktorú považuje za opodstatnenú, pokiaľ ide o náklady dieťaťa a tiež neuviedol, či otca zaviazal úhradou polovicou týchto nákladov alebo v inom pomere, (zohľadniac výlučnú osobnú starostlivosť matky o maloletého). V predmetnej časti považuje matka preto rozsudok okresného súdu za nepreskúmateľný. Matka zdôraznila, že otec dieťaťa nijako neprispieva v prípade sviatkov, Vianoc a podobne a rovnako nefinancuje žiadne mimoriadne výdavky. Povinný rodič by sa nemal podieľať len na nevyhnutných výdavkoch. Maloletý U. má vo svojom veku okrem nevyhnutných výdavkov, (strava, ošatenie, hygiena, bývanie), aj ďalšie výdavky súvisiace so zdravým vývojom dieťaťa, medzi ktoré patrí kultúrne vyžitie, hra a podobne, ktoré sú potrebné pre jeho rozvoj. Nezhľadnenie výdavkov na výživu maloletého napr. na hojdačky, detské ihrisko sú pre matku nepochopiteľné. V mestskej časti, kde dieťa býva, sa nenachádza totiž detské ihrisko. Konajúci súd teda neprihliadol na odôvodnenosť potrieb maloletého U., ktoré matka riadne vyšpecifikovala v priebehu súdneho konania vo svojich písomných podaniach. Chybou v počítaní bola požadovaná suma výživného 266,00 Eur (zodpovedajúca 50 % nákladov dieťaťa). Matka však uviedla, že požaduje 60 %, čo je suma 319,20 Eur, a to z dôvodu, že starostlivosť o dieťa vykonáva výlučne ona sama a otec sa s dieťaťom nestretáva, ani mu ničím nad rámec určeného výživného neprispieva. Pokiaľ ide o určenie výživného v rôznych sumách za obdobie od podania návrhu na súd do 31.12.2016 a od 01.01.2017, takéto rozhodnutie je podľa názoru matky neprípustné. Súd totiž v rozpore s ustálenou rozhodovacou činnosťou v obdobných prípadoch znížil výživné na maloletého, ktorý je aktuálne vekovo starší ako v čase začatia konania. Ako súd uviedol v napadnutom rozsudku, že do roku 2016 bol otec konateľom troch obchodných spoločností, ktoré zanikli. Od roku 2017 bol konateľom len spoločnosti Paper Mill Service, s.r.o. a pribudla mu vyživovacia povinnosť. Súd však opomenul zohľadniť fakt, že všetky tri zaniknuté spoločnosti s ručením obmedzeným (Securitek, Tradekon a Relock) zanikli z vôle otca, a to buď dobrovoľným výmazom, resp. zlúčením s inými spoločnosťami, čo podľa názoru matky zakladá možnosť aplikácie ust. § 75 ods. 1 vety druhej Zákona o rodine, t.j. že otec sa vzdal bez dôležitého dôvodu zárobku, resp. majetkového prospechu. Súd mal tiež skúmať, prečo otec previedol obchodný podiel vo fungujúcej spoločnosti, ktorá dosahovala obrat a zisk, na tretiu osobu bezodplatne, a nie sa zaoberať výkladom ustanovení Obchodného zákonníka, ktoré s právnym posúdením veci v danom prípade celkom zjavne nesúvisia. Súd mal tiež skúmať schopnosti otca maloletého, ktorý dlhodobo podniká v danej oblasti, čo sám na pojednávaní potvrdil, t.j. jeho potenciál dosahovať iný príjem, než ako je tomu v prípade osoby, ktorá začína podnikáť. Matke pritom pribudla vyživovacia povinnosť k maloletej dcére, jej príjem pozostáva len z rodičovského príspevku a prídavkov na deti. Vzhľadom na nepriaznivý zdravotný stav tohto dieťaťa, ktoré nemôže byť umiestnené v kolektívnom zariadení, matka nemá možnosť zvýšiť svoj príjem. Podľa názoru odvolateľky napadnutý rozsudok okresného súdu nespĺňa parametre riadneho, presvedčivého a odôvodneného rozhodnutia. V odôvodnení rozsudku súd neuvádza, ktoré výdavky otca dieťaťa považoval v súvislosti s podnikaním za nevyhnutné a ktoré nie a pokiaľ ide o príjmy za obdobie, za ktoré ani nebolo predložené účtovníctvo, nie je zrejmé, ako súd toto vyhodnotil, keď otec reálne v danom období príjem mal. Za danej situácie nebol ani dôvod ustanovenia znalca v tomto konaní.

39. Matka tiež nesúhlasila s tým, aby sa podľa výroku VII. napadnutého rozsudku podieľala na polovici nákladov trov štátu, keďže znalecký posudok bol nariadený súdom z jeho vlastnej iniciatívy. Podľa jej názoru samotný znalecký posudok je nekompletný a otcovi neboli predložené kompletne účtovné doklady vo vzťahu k spoločnostiam Tradekon a Relock. Tieto trovy štátu preto matka považuje za neúčelne a neefektívne vynaložené. Navyiac znalec - účtovník nemôže posúdiť výdavky v obchodných

spoločnostiach inak ako z účtovného a daňového hľadiska. Súd však v tomto konaní môže tieto výdavky posúdiť vzhľadom na príslušné ustanovenia Zákona o rodine. Odvolateľka preto navrhla, aby odvolací súd zmenil výrok o trovách štátu tak, že zaviazá tieto platiť len otca maloletého dieťaťa.

40. Napokon matka namietala nesprávnosť písomného vyhotovenia zápisnice z pojednávania konaného dňa 08.03.2018. Písomným podaním zo dňa 27.03.2018 matka požiadala o doplnenie svojho prednesu z pojednávania, ktorý učinila jej právna zástupkyňa. Na ďalšom pojednávaní konajúci súd vyslovil, že zápisnicu dopĺňať nebude, keďže z nej existuje zvukový záznam. Podľa názoru matky je tento postup súdu nesprávny. Svoj prednes totiž prezentovala so súhlasom súdu, pričom predložila do spisu aj listinné dôkazy, ktoré by sa mali v spise nachádzať. Súd sa s týmito listinami oboznámil, no v zápisnici absentuje prednes zástupkyne matky, v ktorom poukazuje na okolnosti zániku spoločností s ručením obmedzeným otca v rozpore s ust. § 52 vyhlášky MS SR č. 543/2005 Z. z. a má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

41. Pokiaľ ide o V. výrok predmetného rozsudku, podľa názoru matky nebol žiaden dôvod na takéto rozhodnutie súdu. Matka dieťaťa umožňovala otcovi a doposiaľ umožňuje stretávať sa s maloletým U.. Otec sám od týchto stretnutí upustil, čo aj sám v konaní potvrdil. Neexistuje preto dôvod, aby sa matka podrobila odbornému poradenstvu. Vo vzťahu k maloletému dieťaťu nebolo nijako preukázané, že by maloletý U. takéto odborné poradenstvo potreboval. Iniciatíva v tomto smere zo strany kolízneho opatrovníka je nedôvodná a jeho postup nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Uloženie výchovného opatrenia v tomto prípade je nedôvodné a zbytočne zaťažuje maloletého. Pokiaľ otec prejaví záujem stretnúť sa s maloletým, matka mu takéto stretnutie umožní. Otec napriek súdom vydanému neodkladnému opatreniu dlhodobo neprejavoval záujem stretávať sa so synom. On sám totiž deklaroval pred súdom svoj záujem vzdať sa dieťaťa a umožniť jeho osvojenie si manželom matky. Súdom uložené výchovné opatrenie preto nemá žiaden význam.

42. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že v prejednávanej veci nebola zo strany súdu uskutočnená žiadna iniciatíva k riadnemu a objektívnemu zisteniu skutkového stavu, hoci sa jedná o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu. Na základe vykonaných dôkazov okresný súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. V celom odôvodnení jeho rozhodnutia nie je uvedená výška príjmov, z ktorej vychádza pri určení výšky vyživovacej povinnosti otca, čo spôsobuje jeho neprehľadnosť a nezrozumiteľnosť. Zo strany súdu neboli rešpektované záujmy maloletého dieťaťa a pri určení výšky výživného súd neuviedol, akú výšku odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa zoberal do úvahy, a v akom pomere určil podiel otca na týchto výdavkoch, keďže je zrejmé, že matka vykonáva celodennú osobnú starostlivosť o maloletého U.. Rovnako bolo potrebné uviesť, ktoré výdavky v akej výške súd považoval za určujúce pri zistení odôvodnených potrieb dieťaťa, čo spôsobuje aj do budúcnosti nemožnosť zistenia zmeny pomerov, či už na strane otca alebo na strane maloletého dieťaťa.

43. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení k odvolaniu ponechal rozhodnutie odvolacieho súdu na jeho úvahe ohľadne výšky výživného a zameškaného výživného.

44. Uviedol, že pokiaľ ide o súdom určenú výšku výživného, je zrejmé, že súd napriek tomu, že v konaní bol ustanovený znalec v oblasti ekonómie a manažmentu, odvetvie účtovníctvo, nedospel a neustálil reálny príjem otca za obdobie rokov 2013 až 2018. Zároveň neboli skúmané konkrétne oprávnené výdavky otca vynaložené v jeho podnikaní z hľadiska ich opodstatnenosti, keďže ich súd nemal k dispozícii. Ku konkrétnej výške výživného je problematické sa vyjadriť, keďže nie je známy reálny príjem otca. Čo sa týka výdavkov na maloleté dieťa, odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, ktoré sa zohľadňujú pri určení výživného, sú vždy podmienené individuálnymi okolnosťami konkrétneho prípadu. Tieto sú závislé od veku dieťaťa, jeho fyzickej a psychickej vyspelosti, zdravotného stavu a spôsobu života rodiny, v ktorej vyrastá a sú ovplyvňované aj schopnosťami a možnosťami rodičov a ich životným štandardom. Je zrejmé, že v rozhodnutí nie je bližšie špecifikované, ktoré výdavky na maloletého sú neopodstatnené. Výdavky na dopravu maloletého do škôlky sú však jednoznačne nadhodnotené. Nakoľko medzi rodičmi maloletého pretrvávajú komunikačné problémy, na základe ktorých nie sú schopní vzájomne sa dohodnúť ohľadne úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému U., kolízny opatrovník zotrval na tvrdení, že v danom prípade je potrebná terapia ich rodičovských postojov. Je v záujme maloletého, aby sa obidvaja rodičia naučili konštruktívne komunikovať a hľadať kompromisné riešenia v prospech ich syna. Rodičia maloletého neprehodnotili svoje postoje a ich komunikácia ohľadom úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému sa nezlepšila. Preto správnym bol postup okresného súdu, keď rodičom nariadil povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v špecializovanom zariadení na obdobie 6 mesiacov s cieľom skvalitnenia rodičovských vzťahov a zlepšenia schopností navzájom komunikovať o výchove dieťaťa najmä v súvislosti so stretávaním sa maloletého so svojím otcom. Pokiaľ sa neobnoví konštruktívna

komunikácia medzi rodičmi, stretávanie otca so synom nie je možné realizovať, nakoľko maloletý U. otca vôbec nepozná.

45. Otec maloletého dieťaťa sa k odvolaniu nevyjadril.

46. Matka vo svojom vyjadrení k vyjadreniu kolízneho opatrovníka zopakovala svoju argumentáciu prezentovanú v opravnom prostriedku. Zároveň uviedla, že zotráva na tom, že výdavky dieťaťa na dopravu nie sú nadhodnotené. Výpočet spotreby PHM pri ceste E. - P. (O. U.) do E. je vykonaný v súlade so zákonom. Vypočítaná suma je pritom znížená o čiastku, ktorú by manžel matky zaplatil, ak by cestoval do práce autobusom. Pri spotrebe osobného motorového vozidla podľa technického preukazu zvýšenej o 40 % z dôvodu jazdy v meste, je táto suma plne opodstatnená. Vzdialenosť bydliska dieťaťa od materskej školy, ktorú dieťa navštevuje je cca 13 km, čo denne predstavuje cca 26 km a pri počte pracovných dní v mesiaci, kedy dieťa MŠ navštevuje je to cca 520 až 550 km mesačne. Matka tiež zotrvala na tom, že medzi rodičmi nepretrvávajú komunikačné problémy, tak ako to uvádza kolízny opatrovník. Nie je preto dôvod na to, aby maloletý s matkou absolvoval odborné poradenstvo. Kolízny opatrovník nebol prítomný na žiadnom stretnutí otca s maloletým, hoci matka zástupkyňu kolízneho opatrovníka to navrhla. Nemá teda podklad pre takéto stanovisko. Skutočnosť je taká, že otec od stretnutí so synom dobrovoľne upustil, dokonca sám prejavil pred súdom záujem vzdať sa syna a umožniť jeho osvojenie manželom matky. Pokiaľ by sa otec na stretnutia so synom dostavoval, matka by prípravu dieťaťa vedela zabezpečiť. Otec však o dieťa neprejavuje žiaden záujem, nespomenie si na dieťa ani pri príležitosti sviatkov. Výživné platí o mesiac dozadu. Je len výsledkom prístupu otca, že štvorročné dieťa ho takmer nepozná. Okrem toho súdom bolo z úradnej moci nariadené neodkladné opatrenie bez toho, aby sa otec domáhal stretnutí so synom. Ani neodkladné opatrenie však otca neprinútilo k tomu, aby sa s dieťaťom stretával. Jeho nezáujem preto nemôže nahradiť psychológ v rámci odborného poradenstva a maloletému môže takýto postup spolu s nezáujmom otca skôr uškodiť ako pomôcť.

47. Na uvedené podanie matky otec ani kolízny opatrovník písomne nereagoval. Ďalšie podania účastníkov v prejednávanej veci neboli produkované.

48. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie matky bolo podané včas a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom, preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu podľa § 379 CSP s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP) a toto rozhodnutie bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) podľa ust. § 387 ods. 1 CSP a § 2 ods. 1 CMP vo veci samej i v závislých výrokoch o trovách konania i trovách štátu ako vecne správne potvrdil.

49. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, pre rozhodnutie o návrhu navrhovateľky, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 až § 222 CSP. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

50. Primárne odvolací súd zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd) nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04). Do obsahu tohto práva nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania, rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdov (viď § 185 ods. 1 CSP), a nie účastníkov. Navyše skutočnosti všeobecne známe (tzv. notoriety) alebo známe súdu z jeho činnosti, sa nedokazujú (§ 186 ods. 1 CSP). Ide o také skutočnosti, ktoré sú známe pomerne širokému okruhu ľudí a vedomosť o týchto skutočnostiach možno u bežného, priemerne vzdelaného človeka žijúceho v danom mieste a čase predpokladať. Nie je pritom podmienkou, aby boli známe každému. Nedokazujú sa ani skutočnosti známe súdu z jeho rozhodovacej činnosti

(napr. z konaní vo veciach starostlivosti o maloleté deti a pod). Odvolací súd zároveň poznamenáva, že účastníci mali priestor v rámci odvolacieho konania sa k takýmto skutočnostiam, uvedeným v napadnutom rozhodnutí, vyjadriť. Prvoinštančný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, prečo návrhu matky čiastočne vyhovel a ku svojim záverom dospel v kontexte všetkých ostatných vykonaných dôkazov. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že právu na odôvodnenie súdneho rozhodnutia (ako súčasť základného práva na súdnu ochranu) zodpovedá povinnosť dotknutého súdu dať odpoveď nielen na skutkové a právne otázky daného prípadu, ale i na relevantné argumenty účastníkov konania. V súdnej veci však okresný súd svoje rozhodnutie (i keď stručne) odôvodnil. Právo na súdnu ochranu však nemožno zamieňať s „právom“ strany sporu byť pred súdom úspešnou; prípadne s „právom“ na vydanie rozhodnutia v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Preto nie je porušením daného základného práva, ak súd nerozhodne podľa predstáv strany sporu; vrátane predstáv o obsahu odôvodnenia súdneho rozhodnutia. S prihliadnutím na obsah dokazovania vykonaného okresným súdom popísaný v odôvodnení jeho rozsudku, krajský súd doplnil dôvody napadnutého rozhodnutia. Uvedený postup odvolacieho súdu je v súlade s uznesením Ústavného súdu SR sp.z n. IV. 350/2009 zo dňa 08.10.2009, podľa ktorého „...odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (II. ÚS 78/2005, III. ÚS 264/2008, IV. ÚS 372/2008). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všetkých všeobecných súdov (tak prvostupňového súdu, ako aj odvolacieho súdu a prípadne aj dovolacieho súdu), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania“.

51. V prejednávanej veci ide o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa, v ktorom je možné začať konanie aj bez návrhu. Tento charakter konania je určujúci z pohľadu vykonania odvolacieho prieskumu, keďže odvolací súd v takomto type konania nie je viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania.

52. Zákon o rodine v ust. § 62 a nasl. upravuje základné pravidlá pre určenie výšky výživného na dieťa. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane dieťaťa, jednak na strane povinného rodiča. Pri posudzovaní potenciality príjmov povinného rodiča (v prejednávanej veci otca) musí súd postupovať veľmi prísne a zhodnotiť všetky relevantné skutočnosti, ktoré sa v konaní preukážu. Snaha povinného znížiť vyživovaciu povinnosť na najmenšiu možnú mieru je zo zákona eliminovaná tým, že pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti (akejkoľvek) neprihliada len na jeho skutočné príjmy, ktoré v čase vyhlásenia rozhodnutia dosahuje, ale vychádza sa z jeho potenciálnych príjmov, teda príjmov, ktoré by mal, resp. mohol dosahovať pri existencii objektívne preukázaných skutočností (vek, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zameranie, zdravotný stav, schopnosti, prax, dopyt na trhu práce a podobne). V zmysle § 75 ods. 1 vety druhej Zákona o rodine na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Okrem toho v zmysle ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

53. Vyššie citované zákonné ustanovenia vyjadrujú všeobecné hľadiská, na ktoré súd prihliada pri určení vyživovacej povinnosti. Patria k nim predovšetkým odôvodnené potreby dieťaťa, ktoré môžu byť rôzne a sú závislé predovšetkým od veku, zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu obsahu jeho prípravy na jeho budúce povolanie a pod. Výživné pre dieťa totiž neslúži len na uspokojenie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb (strava, ošatenie, obuv, atď.), ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby a pod.). Odôvodnené potreby dieťaťa sú však bezprostredne ovplyvňované aj schopnosťami a možnosťami rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby, ktoré nepresahujú obvyklú, základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú ale reálne možnosti a schopnosti rodičov vyššie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú teda rozhodujúce reálne zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. V tejto súvislosti je významné i ust. § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, ktoré zakotvuje, že na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez

dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku alebo majetkového prospechu. Naviac súd prihliadne aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará a rovnako tak berie do úvahy i prídavky na deti, ktoré sa sčasti podieľajú na úhrade potrieb detí.

54. V prvom rade je potrebné zdôrazniť, že určenie výživného je vždy výsledkom posúdenia jedinečných skutkových okolností, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Každé rozhodnutie o výživnom na dieťa je založené na riešení čisto individuálnych otázok. Vychádzajúc z dokazovania vykonaného okresným súdom odvolací súd tiež dospel k záveru, že výška výživného určená súdom prvej inštancie zodpovedá odôvodneným potrebám maloletého U. a zárobkovým možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom otca. Okresný súd teda postupoval správne, keď mesačne s účinnosťou od 13.02.2015 do 31.12.2016 určil výživné otca na maloletého U. na sumu 170,00 Eur, ktorú následne s účinnosťou od 01.01.2017 znížil na sumu 150,00 Eur, reagujúc najmä na skutočnosť, že otcovi pribudla vyživovacia povinnosť k maloletej dcére G. L. dňa XX.XX.XXXX, na ktorú platí k rukám jej matky čiastku 140,00 Eur mesačne i fakt, že otec zostal s maloletou dcérou na materskej dovolenke. Okresný súd podrobne opísal genézu podnikateľskej činnosti a analýzu podnikateľského subjektu/-ov otca aj v zmysle záverov znaleckého posudku č. 4/2017 vypracovaného znalkyňou Ing. Martinou Knorovou, znalkyňou z odboru ekonómia a manažment, odvetvie účtovníctvo a daňovníctvo. Nemožno súhlasiť s odvolacou námietkou matky, že otec ako samostatne zárobkovo činná osoba, nepreukázal príjmy z inej, než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, a preto mal súd pri výpočte výšky vyživovacej povinnosti postupovať v zmysle ust. § 63 ods. 1 Zákona o rodine. Samotná neúplnosť účtovníctva, prípadne chyba v ňom zistená, nemôže byť považovaná za nepreukázanie príjmov otca z inej, než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmov, tak ako to má na mysli vyššie označené zákonné ustanovenie. Otec po nariadení znaleckého dokazovania predložil súdu i znalkyni listinné dôkazy týkajúce sa jeho účtovníctva vo firmách, v ktorých bol konateľom, i spoločníkom, prípadne, kde vykonával živnosť, ktoré následne na výzvu znalkyne i doplnil. Pokiaľ účtovníctvo otca nevykazovalo závažnejšie nedostatky, no jeho reálny príjem z podnikania je aj tak obtiažne zistiť, je potrebné, aby súd prihliadol i potencialitu jeho príjmov. Otec je zdravý, v produktívnom veku, v záujme zabezpečenia výživy svojich maloletých, je v jeho možnostiach a v schopnostiach zabezpečiť si dostatočný príjem, čo napokon v konaní bolo preukázané. Pokiaľ okresný súd vyčíslil príjmy otca v bode 29. svojho rozhodnutia, tieto uviedol správne v zmysle listinných dôkazov, ktoré sú obsahom spisového materiálu. Hoci aj zo záverov znaleckého posudku č. 4/2017 vyplynulo, že v roku 2013 nezahnutím nákladu 29.700,00 Eur za nepredloženú faktúru č. 13025 malo vplyv na hospodársky výsledok obchodnej spoločnosti, je potrebné poznamenať, že sa jedná o obdobie, kedy ešte maloletý U. nebol na svete, a preto na túto položku nebolo nutné pri rozhodovaní o výživnom na neho prihliadať. Pokiaľ otec v roku 2015 v účtovníctve uvádzal cestovné výdavky, ktorých vynaloženie nebolo preukázané, je zrejmé, že sa jednalo o chybu, no na druhej strane nemožno rozporovať, že ak je jediným konateľom a spoločníkom obchodnej spoločnosti a za 6 mesiacov najazdí 30 000 km, že takéto náklady sú celkom bežné. Pokiaľ aj otec v rámci svojich firiem častejšie menil autá, z vykonaného dokazovania je zrejmé, že sa vozil na jednom aute a pri počte najazdených kilometrov mu nemožno vyčítať, že potrebuje spoľahlivé vozidlo. Zároveň cieľom každého podnikania je dosiahnutie zisku. Ak teda otec dospel k záveru, že je neefektívne prevádzkovať (vlastniť) viacero obchodných spoločností, neznamená to, že konal s cieľom ukrátiť svoje maloleté dieťa, ale možno konštatovať, že chcel zefektívniť svoju podnikateľskú činnosť. Otec má teda priestor zabezpečiť si dostatočný/relevantný zdroj príjmov, primerane reagovať na pretrvávajúce problémy v podnikaní, prípadne adekvátne reagovať na jeho zefektívnenie. Takýto postup otca zodpovedal zákonu, na čo správne poukázal i prvoinštančný súd v napadnutom rozhodnutí. Zároveň je nepochybné, že podnikateľské riziko je neprípustné pripísať na ťarchu výživou oprávnenej osoby. Pravdou je, že svoje úvahy okresný súd nedotiahol aspoň do rámcového záveru o jeho príjme, s prihliadnutím na princíp potenciality. I keď nemožno stotožňovať zisk obchodnej spoločnosti s príjmom otca, je zrejmé, že otec napríklad osobné motorové vozidlo, ktorého vlastníkom je spoločnosť Tradecom s.r.o. a zároveň náklady na prevádzku tohto vozidla sú výdavky, ktorými sa znižuje daňový základ predmetnej spoločnosti. Nemožno však otcovi, ktorý je jediným konateľom a spoločníkom obchodnej spoločnosti vyčítať, že používa toto osobné motorové vozidlo i na iný ako podnikateľský účel. Jedná sa totiž o bežnú prax podnikateľov. Neobstojí ani námietka matky, že otec si nemusel zakúpiť trojizbový byt, ktorý zrekonštruoval. Je potrebné si uvedomiť, že otec jeho kúpou riešil vlastnú bytovú situáciu, ktorá mu vznikla v súvislosti s očakávaním narodenia dcéry. Za takej situácie predaj predchádzajúceho dvojizbového bytu a úver, ktorý si v súvislosti s kúpou nového väčšieho trojizbového bytu zobral i na zakúpenie zariadenia do domácnosti, nie je výdavkom, ktorý by nebolo nutné vynaložiť, a to ani za situácie, že jeho aktuálna priateľka byt má. Otec nie je povinný bývať

v byte svojej priateľky. Zároveň otec v konaní netvrdil, že jeho partnerka sa na úhradách za bývanie v jeho byte nepodieľa. Otec má vyživovaciu povinnosť k dvom deťom, a to k maloletému synovi U. I., nar. XX.XX.XXXX a dcére G. L., nar. XX.XX.XXXX. Na maloletú dcéru G. otec platí výživné vo výške 140,00 Eur mesačne. Maloletý U. je jeden a polroka starší od svojej nevlastnej sestry. S prihliadnutím na vyživovacie povinnosti otca a jeho výdavky zistené v konaní je na mieste ustáliť príjem otca približne na úrovni 1.000,00 až 1.200,00 Eur mesačne až do obdobia, kedy zostal na materskej dovolenke. Po odpočítaní výživného na obidve maloleté deti, zo zostávajúcej sumy príjmu musí otec zabezpečiť všetky svoje základné potreby (najmä bytovú potrebu, stravovanie, či ošatenie), ale aj regeneráciu vlastnej pracovnej sily (v širšom význame slova), v záujme udržania schopnosti dosahovať príjem z výkonu práce. Nie je pritom podstatné, či sa jedná o výkon práce zo závislej činnosti alebo ako samostatne zárobkovo činná osoba, lebo inak by bolo fakticky vylúčené reálne plnenie vyživovacej povinnosti do budúcnosti. Okrem bytu otec nevlastní majetok, či majetkové alebo nemajetkové práva, ktoré by mu prinášali pravidelný príjem, a teda bez bezprostredného pracovného výkonu pracovnej činnosti by naplnenie vyživovacej povinnosti (aj vo vzťahu k maloletému U.) bolo iba iluzórne.

55. Vzhľadom na uvedené je výška výživného určená okresným súdom plne zodpovedajúca zákonná, spravodlivá a zohľadňujúca najlepší záujem dieťaťa. Sumy výživného určené súdom prvej inštancie na výživu maloletého U. spolu s plneniami poskytovaným druhým rodičom (matkou) a príspevkami štátu sú aj podľa názoru odvolacieho súdu dostatočné na pokrytie jeho odôvodnených potrieb minimálne v obvyklom štandarde (vrátane pomernej časti nákladov na domácnosť). Výdavky na zdravé maloleté dieťa vo veku maloletého U. prezentované matkou sú viac ako premrštené. Súdom z ich činnosti je totiž známa výška odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa v tomto veku a tieto nie je potrebné presne číselne uvádzať. Aj odvolací súd súhlasí s názorom okresného súdu, že potreby maloletého dieťaťa, ktoré matka opätovne vyčísluje vo svojich podaniach (napr. detské hojdačky, vybudovanie ihriska a trampolína) sú už nad rámec nevyhnutných výdavkov na výživu maloletého dieťaťa. Rovnako nemožno považovať za dôvodné výdavky na dopravu maloletého U. do škôlky vyčíslené matkou. Tak ako správne konštatoval okresný súd, manžel matky dieťaťa pravidelne dochádza do E. do zamestnania. Ak by chcel použiť na svoju prepravu z domu do práce a späť prostriedok hromadnej dopravy, mohol by dieťa priviesť do škôlky aj týmto spôsobom. Rodičia totiž bežne vodia deti do škôlky aj zo vzdialenejšej časti mesta alebo prímestskej časti, či obce prostredníctvom prostriedku hromadnej dopravy. Zdravotný stav maloletého pritom nevyžaduje, aby využíval individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Zároveň neexistuje žiaden legitímny dôvod na percentuálne zvýšenie podielu otca na plnení vyživovacej povinnosti voči maloletému U. oproti matke. Neobstojí ani argumentácia matky, že jej pribudla vyživovacia povinnosť k maloletej dcére a jej príjem pozostáva len z rodičovského príspevku a prídavkov na deti neobstojí, keďže v rovnakej situácii sa aktuálne nachádza aj otec maloletého U..

56. Nadväzne súd prvej inštancie vyčíslil správny nedoplatok otca na výživnom na maloleté dieťa za obdobie od 13.02.2015 do vyhlásenia jeho rozsudku dňa 26.07.2018. Odvolací súd pritom zdôrazňuje, že ide o výživné, ktoré maloletému dieťaťu patrí za predchádzajúce rozhodné obdobie, v ktorom si otec neplnil v celom rozsahu riadne svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť vyživovať maloleté deti, ktoré súd určil v zmysle zákonných požiadaviek napadnutým rozsudkom. Preto okresný súd postupoval správne, keď uložil otcovi zaplatiť tento nedoplatok do 30 dní od právoplatnosti výroku rozsudku (výrok II. napadnutého rozsudku).

57. Správnym je i záver okresného súdu, že v prejednávanej veci neboli preukázané dôvody na to, aby otec dieťaťa uhrádzal matkou požadované výživné sčasti i na tvorbu úspor (§ 63 ods. 3 Zákona o rodine). Okresný súd správne uzavrel, že návrh matky na určenie výživného nad rámec súdom priznaného výživného ako nedôvodný zamietol, keďže matkou uvádzané odôvodnené výdavky na maloletého U. nie sú opodstatnené. Napokon je nutné dodať, že preukázanie všetkých nákladov, ktoré má matka v súvislosti s výživou na maloletého U. dokladmi o úhrade prípadne ďalšími listinnými dôkazmi nie je nutné najmä vo vzťahu vynakladania výdavkov na stravu, oblečenie a obuv maloletého predložením množstva pokladničných dokladov, keďže ide o skutočnosť všeobecne známu. Ako už uviedol odvolací súd vyššie, z jeho rozhodovacej činnosti je zrejmé, aké sú priemerné výdavky na výživu maloletého dieťaťa v súvislosti s jeho stravou, oblečením a obuvou, i keď to nie sú jediné náklady na jeho výživu. Z obsahu spisového materiálu je zrejmé, že matka sa počas celého konania snažila nadhodnotiť výdavky na výživu maloletého U.. Jedná sa pritom o dieťa zdravé, ktoré nemá zvýšené náklady na svoju výživu. Napriek tomu matka neakceptovateľným spôsobom tieto náklady v konaní prezentovala ako nevyhnutné náklady, s čím sa okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia riadne vysporiadal.

58. Pokiaľ okresný súd vydal opravné uznesenie, takýto jeho postup plne zodpovedal ust. § 224 CSP. Je zrejmé, že sa v danom prípade jednalo o zrejmu nesprávnosť, ku ktorej došlo okamžitým zlyhaním pri vyhlasovaní rozsudku vo veci konajúcou sudkyňou, ktorá skutočnosť vyplýva i z iných súvislostí, najmä nadväzného výroku i odôvodnenia napadnutého rozsudku.

59. Ako vecne správny odvolací súd vyhodnotil i odvolaním nenapadnutý výrok okresného súdu o tom, že styk otca s maloletým dieťaťom neupravuje (výrok IV.), keďže zodpovedá popísanému skutkovému stavu a zohľadňuje aktuálny stav, že dieťa otca nepozná.

60. Nadväzne na to je preto správne i rozhodnutie súdu prvej inštancie o tom, že rodičom, i ich dieťaťu uložil povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu v špecializovanom zariadení Súkromné centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie NOSKO HEALTH PREVENTION v Ružomberku na obdobie 6 mesiacov.

61. V danej súvislosti odvolací súd uvádza, že z psychologického hľadiska je cieľom výchovy dieťaťa jednoznačne jeho všestranný vývoj na fungujúcu, citovo a psychosociálne zrelú osobnosť s produktívnou sociálnou orientáciou. Rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú rodičia. Obsahom ich práva „vychovávať“ je v prvom rade právo (povinnosť) chrániť záujmy dieťaťa, ďalej tiež riadiť a usmerňovať jeho konanie a vykonávať nad ním dohľad, právo mať dieťa u seba, resp. určiť miesto jeho pobytu a právo sa o neho osobne starať. Rodičia sú pri výkone rodičovských práv a povinností zásadne rovnoprávni, samozrejme za podmienky, že sú obaja nositeľmi práva výkonu. Je preto prvoradou povinnosťou a súčasne právom obidvoch rodičov podieľať na sa výchove ich maloletého dieťaťa. Na tom nič nemení ani skutočnosť, že rodičia spolu nežijú. Je preto nevyhnutné zachovávať existenciu citovej väzby medzi maloletým dieťaťom a jeho obidvomi rodičmi. Rodičia sú povinní nielen práva svojho dieťaťa formálne deklarovať, ale ich povinnosťou je sa im v čo najväčšej miere prispôbiť pri dôslednom rešpektovaní najlepšieho záujmu dieťaťa.

62. Medzi kritériá, ktoré musia všeobecné súdy, z hľadiska nutnosti rozhodovať v najlepšom záujme dieťaťa v konaní o úprave výchovných pomerov, vziať do úvahy, patrí najmä existencia pokrvného puta medzi dieťaťom a o jeho zverenie do starostlivosti usilujúcou osobou, miera zachovania identity dieťaťa a jeho rodinných väzieb v prípade jeho zverenia do starostlivosti tej-ktorej osoby, schopnosť osoby usilujúcej sa o zverenie dieťaťa do starostlivosti zabezpečiť jeho vývoj a fyzické, vzdelávacie, emocionálne, materiálne a iné potreby a samozrejme (s prihliadnutím na vek a vyspelosť dieťaťa) i jeho želanie.

63. Záujmom dieťaťa nepochybne je, aby sa obidvaja rodičia podieľali na jeho výchove. Práve medzi rodičmi, ktorí nie celkom dobre komunikujú, je potrebné takýto stav eliminovať. Nariadené výchovné opatrenie núti rodiča ku komunikácii s druhým rodičom s cieľom, aby svoje správanie zmenil. Na psychiku dieťaťa veľmi pôsobí nekomunikatívnosť rodičov, prípadne jej absencia. Jedná sa o výrazne nežiaduci a pre osobnostný vývoj a duševné zdravie maloletého. Je preto nevyhnutné v záujme dieťaťa tento negatívny stav zmeniť. Pokiaľ zlyhanie v podobe nedostatku vzájomnej kvalifikovanej komunikácie nie sú rodičia schopní napraviť sami, je potrebný v záujme dieťaťa autoritatívny zásah štátnej moci. Povinnosť dieťa vychovávať predpokladá zo strany rodičov predovšetkým toleranciu, spoločnú vôľu a schopnosť spolu komunikovať a spolupracovať (a najmä nezapájať dieťa do svojich vzájomných problémov). Súd nesmie na svoje povinnosti rezignovať vtedy, keď jeden z rodičov (v danom prípade matka) dlhodobo bráni stýkať sa druhému rodičovi (ktorý nemá dieťa zverené do osobnej starostlivosti) s dieťaťom a podieľať sa na jeho výchove. Je zrejmé, že matka svojimi dlhodobými obštrukciami úplne izolovala otca od maloletého syna, ktorý ho vo veku päť a pol roka nepozná. Preto okresný súd postupoval správne, ak pre ďalší bezproblémový priebeh podieľania sa otca na výchove maloletého považoval za vhodné pre rodičov i dieťa navštevovať spoločné sedenia u psychológa v označenom zariadení za účelom zlepšenia ich vzájomnej komunikácie. Účelom tohto výchovného opatrenia (§ 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine) je dosiahnutie pozitívnej komunikácie medzi rodičmi, ktorá má vyústiť do vytvorenia harmonického prostredia, vzájomnej komunikácie a tolerancie týkajúcej sa výchovy ich maloletého dieťaťa. Hoci obidvaja rodičia majú nového partnera i ďalšie dieťa, je potrebné, aby sa obidvaja podrobili odbornému psychologickému poradenstvu spolu s dieťaťom. Je predsa neakceptovateľné, aby dlhodobou konfliktnou komunikáciou, prípadne pri úplnej absencii komunikácie rodičov jeden z rodičov vymazal toho druhého zo života maloletého dieťaťa.

64. Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok napadnutého rozsudku o trovách prvoinštančného konania (výrok VI.), ktorý plne zodpovedá v ňom aplikovanému zákonnému ustanoveniu.

65. Zároveň odvolací súd ako vecne správny potvrdil i výrok VII. o náhrade trov štátu. Vychádzajúc z úvahy, že každá strana si platí trovy konania zo svojho, je vecne správne i rozhodnutie súdu prvej inštancie, keď štátu priznal nárok na náhradu trov konania voči obidvom účastníkom v rozsahu 1/2-ice. Rozhodnutie má svoj právny základ v tom, že v predmetnom konaní vznikli trovy s vykonaním znaleckého dokazovania štátu (náhrada znalečného, odmena znalca). Vznik trov štátu súvisel so zistením skutočného stavu veci, a teda bol v prospech obidvoch účastníkov. Námietky matky voči výroku o nároku štátu na náhradu trov konania, či potrebe znaleckého dokazovania preto neobstoja.

66. S poukazom na vyššie uvedenú právnu argumentáciu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu ako vecne správny p o t v r d i l .

67. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

68. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné, alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu. (§ 77 CMP)

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti /Exekučný poriadok/ a o zmene a doplnení ďalších zákonov).

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasl. CMP.